

18. juni 2019

Sagsnr.
2019-0075343

Dokumentnr.
2019-0075343-1

Hørings svar fra Københavns Kommune til arbejdsprogram for vandområdeplanerne 2021-2027

Københavns Kommune har følgende bemærkninger til høringsudkastet.

Generelle kommentarer

Københavns Kommune finder det meget positivt, at der lægges op til øget inddragelse af offentligheden og transparens i vandplanlægningen, fx ved oprettelse af partnerskaber, ”Porten til viden” og ny kommunikationsplatform.

Det er også meget positivt, at de manglende indekser er planlagt udtænkt. Mht. makrofytindeks foreslås det, at arealdækningen af f.eks. ålegræs fremover også inddrages, da dybdegrænsen alene mere er udtryk for vandkvaliteten, men ikke siger noget om ålegræshabitatets indvirkning på vandområdets økologiske tilstand. Udplantning af ålegræs er en god idé for at øge dette, eller bruge som virkemiddel til at sikre, at der ikke sker et fald i ålegræsarealer til rådighed for økologiske funktioner.

Det er endvidere godt at kortlægning af spildevandstilførsler til søer er medtaget, men det undrer, at det først er med nu, og ikke samtidig med vandløbstilførslerne.

Der fokuseres meget på ny viden, der afdækker problemer, men der mangler fokus på løsninger. Det er sidste vandplanperiode og dermed sidste periode for iværksættelse af virkemidler. Til orientering har Københavns Kommune løbende fået foretaget flere undersøgelser af kommunens ferske og marine overfladevandområder, som evt. kan supplere Statens undersøgelser og manglende viden for kommunens vandområder, men som det pga. digitale adgangsforhold ikke har været muligt at lægge ind i Danmarks Miljøportal.

Generelt er det svært at gennemskue hvilke datagrundlag der benyttes i de planlagte projekter og i den fremadrettede afgrænsning af vandforekomsterne på grundvandsområdet.

En manglende fokus på, at udpege og iværksætte virkemidler ifm. klimatilpasning i byer øger risikoen for fejlinvesteringer betragteligt ifm. implementering af kommunens klimatilpasningsplaner. Disse skal løbende implementeres, også inden slutningen af næste vandområdeplanperiode, hvorfor det er vigtigt så tidligt som muligt at have et bredt overblik over, hvad der kan gives tilladelse til.

Vand og VVM

Njalsgade 13
Postboks 380
2300 København S

EAN nummer
5798009809452

Der mangler en overordnet opgørelse der giver overblik over hvor langt vi er i forhold til opfyldelse af Vandrammedirektivet – både på nationalt og kommunalt niveau - og især hvad der mangler ift. målopfyldelse. For den enkelte kommune er det meget svært at skabe det fornødne overblik ud fra den i arbejdsprogrammet anvendte fremgangsmåde med at forholde sig til hvor mange vandområders målsætninger der er udskudt, holdt op mod hvor mange vandområder der er i alt.

Overordnet er det svært at forholde sig til arbejdsprogrammets samlede projektportefølje fordi de planlagte faglige udviklingsprojekter er sporadisk beskrevet under forskellige afsnit under arbejdsprogrammet. En komplet liste over de foreløbige planlagte projekter (med tidsplan) ville give et bedre overblik.

Betydningen af fejlanalyser (pga. manglende oplukning af fosfor og kvælstof) for den videre planlægning er ikke nævnt. Er data blevet genoprettet, så data fremadrettet kan anvendes på lige fod som tidligere?

Klimatilpasning

Der mangler overordnet fokus på byområder i relation til klimatilpasning, og der savnes et kapitel i arbejdsprogrammet om klimatilpasningsinitiativer. Københavns Kommune har derfor flere kommentarer, der omhandler dette emne:

- Det er planlagt at der skal beskrives kilder til fosfor og kvælstof. Det fremgår dog ikke, i hvor høj grad, der kommer fokus på byzone. Det er meget vigtigt, at dette medtages og at der i samme omgang udvikles virkemidler, så det kan komme ind i sidste vandplan som indsats.
- Der mangler konkrete virkemidler til forebyggelse af forureningskilder i regnvandsoplande. Kildeopsporing kan ikke løse problemerne fra regnvandsafstrømning i byer. Kilderne kendes – f.eks. er zink vidt udbredt i bymiljøer, ligesom PAH'er er at finde i vejvand – disse stoffer er problematiske i forhold til klimatilpasning. Afhjælpende foranstaltninger til bl.a. disse problemstoffer ønskes, specielt virkemidler der lægger særlig vægt på en forebyggende indsats gennem anvendelse af renere teknologi/oplandsafstrømning.
- Definitionen af ”alm. belastet regnvand” bør revurderes eller præciseres yderligere. Almindeligt belastet regnvand fra spredt bebyggelse i landzone har ikke nødvendigvis den samme belastningsgrad som afstrømmende regnvand fra tætte bymæssige oplande – om så regnvandet er nok så almindeligt belastet for den type opland.
- Side 25. Dækker ”punktudledninger” i denne forbindelse også udledninger af separat regnvand, hvor afstrømningen må betragtes

som en punktkilde (fra afgrænsede opland med f.eks. kobbertage, zinktagrender, mv). Det er vigtigt at disse også indgår.

- Det bør vurderes, om rensning af alm. belastet regnvand skal indgå som virkemiddel. Det er en nødvendighed at rense alm. belastet regnvand mange steder, hvis det skal ledes ud til målsatte recipienter.
- Metoder til rensning for miljøfremmede stoffer og tungmetaller bør indgå i virkemiddelkatalog. Der savnes overordnet virkemidler i form af BAT-renseteknologier for regnvand, som samtidig kan implementeres i tætte byrum, hvor den gængse BAT-rensnings ved permanent våde bassiner ikke kan placeres, og ikke nødvendigvis er i stand til at rense det afstrømmende regnvand godt nok til, at modtagende recipienter vil kunne leve op til deres målsætninger.
- Der savnes afklaring af, hvordan MST vil håndhæve deres tilsynsforpligtigelse i forhold til kommunernes rolle i forbindelse med nedbringelse af miljøfremmede stoffer og tungmetaller i udledningstilladelser til forsyningsselskaberne.
- Der mangler fokus på indholdsstofferne (miljøfremmede stoffer og tungmetaller) i spildevand jf. afsnit 3.5, der kun nævner fosfor og kvælstof samt iltforbrugende stoffer i forbindelse med spildevand.
- Afsnittet 3.5 virker desuden til udelukkende at omhandle sanitært og CSO spildevand. Der mangler en håndtering af, at afstrømmende regnvand fra befæstede arealer også er spildevand og kan udgøre et problem ift. målopfyldelse, hvis der ikke udpeges egnede virkemidler. Det beskrives ift. udledning af forurenende stoffer i Bek. Nr. 1433 af 21/11/2017, som dog ikke gælder for almindeligt belastede separate regnvandsudledninger. Der savnes derfor vejledning for håndtering af tilsvarende opblandingsområder ud for separate regnvandsudledninger, og retningslinjer for udregning af disses udstrækning.
- For at undgå fejlinvesteringer i forbindelse med klimatilpasning – mangler der allerede nu generelle kvalitative anvisninger/retningslinjer til hvordan kommunerne skal gribe mikroplastproblematikken an. Det kan blive dyrt, hvis klimatilpasning planlægges og implementeres uden at være på forkant, og der først efter længere tids vidensindsamling kan fastsættes endelige kvantitative kravværdier for mikroplast. Hvordan skal vi som myndighed forholde os til, at der i (udkastet til) Danmarks Havstrategi II står et miljømål om, at: ”Mængden af marint affald reduceres væsentligt med henblik på at nå FN målet om, at inden 2025 skal marint affald forebygges og væsentligt reduceres”, og at mikroplast regnes som marint affald i kategorien ’mikroaffald’? Når man ved klimatilpasning står over for øgede udledninger direkte til recipient, som ellers ville være ledt til fælleskloak og offentligt renseanlæg, er det vel det modsatte af at ’forebygge og væsentligt reducere’ udledningen af mikroplast. Indtil der kommer en klar udmelding kan kommunerne ikke regulere for mikroaffald.

- I forbindelse med fastsættelse af miljøkvalitetskrav (s.25) nævnes, at vurdering af behovet for afhjælpende foranstaltninger vil kunne iværksættes i 2021-2027. Er det virkemidler, der tænkes på her?
- Det er godt, at eksisterende miljøkvalitetskrav revurderes. Det anbefales især at revurdere på PAH'erne, da disse ikke med nuværende analysemetoder kan måles, fordi detektionsgrænserne er højere end miljøkvalitetskravene.

Andre bemærkninger

KK er evt. interesseret i deltage i en følgegruppe om afstrømning af regnvand.